

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DICKENS, CHARLES

Poveste despre două orașe : o istorisire despre Revoluția franceză /
după un roman de Charles Dickens. - București : Unicart, 2020
ISBN 978-606-576-892-5

821.111

Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă sau introdusă într-un sistem de recuperare a datelor sau transmisă în orice formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, prin fotocopiere, înregistrare sau altele, fără permisiunea prealabilă scrisă a editorului.

Copyright © Unicart Production S.R.L., România

Despre autor

Nașcut în Portsmouth, Anglia, pe 7 februarie 1812, Charles John Huffam Dickens a fost un scriitor englez reprezentativ pentru realismul secolului XIX, romancier și autor prolific de nuvele, povestiri și ficțiune. În timpul vieții, Dickens a devenit cunoscut lumii prin personajele sale fascinante, arta prozei și descrierile claselor sociale și ale valorilor morale ale epocii. Pentru eforturile de a aduce la cunoștință suferințele celor din păturile de jos ale societății, unii l-au considerat purtătorul de cuvânt al sărmanilor. Ca și Henry James și Virginia Woolf, Dickens a avut parte de critici, dar și de admiratori, chiar și în secolul XXI. Atât copiii, cât și adulții se bucură în egală măsură de cărțile sale. Cu excepția romanului de față, printre celebrele cărți ale autorului se numără *Marile speranțe*, *Oliver Twist*, *Colinda de Crăciun* și *David Copperfield*.

Prima sa povestire a fost publicată în 1833, sub pseudonimul Boz. Sub același nume i-au apărut texte în *Monthly Magazine*, *Morning Chronicle* și *London Evening Chronicle*. Povestirile lui au devenit foarte populare, iar în 1836 au fost reunite în volumul „Schițele lui Boz”. *Poveste despre două orașe* (1859) este un roman despre Revoluția franceză, iar evenimentele au loc la Londra și la Paris, unde

oamenii de rând trăiau în condiții vitrege, lucru care i-a determinat să se revolte. Intriga acestei narațiuni are loc înainte și în timpul Revoluției franceze de la 1789.

Venise vremea marilor schimbări și fărădelegea devenise arma răzbunării. Vinovații nu se mai deosebesc de nevinovați, iar victimele crudei și nepăsătoare aristocrații devin noii persecutori. Închis pe nedrept, timp de optsprezece ani în celebra fortăreață Bastilia, doctorul Alexandre Manette este eliberat și adus la Londra, unde o cunoaște pe fiica sa, Lucie. Viața lor se intersectează cu cea a lui Charles Darnay, acuzat de trădare și salvat în ultimul moment, dar acesta este abia începutul unei povești cutremurătoare despre iubire, sacrificiu și răzbunare, toate sub amenințarea ghilotinei care nu-i iartă nici pe regi.

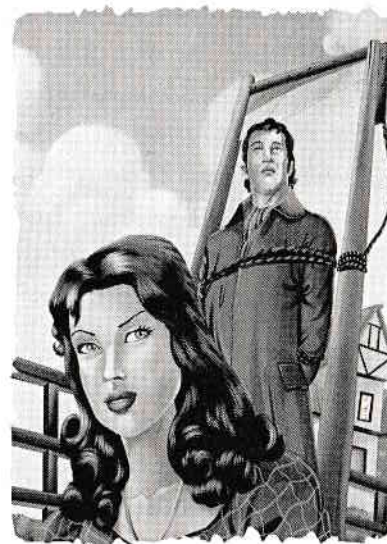
Dickens a petrecut mult timp în întâlniri cu publicul cititor, unde le citea din cele mai bune romane ale sale. Aceste întâlniri l-au solicitat foarte mult și au contribuit la deteriorarea stării sale de sănătate. Pe 2 decembrie 1867 a avut ultima astfel de întâlnire la New York, în Statele Unite. În urma unui atac de cord, a murit în Anglia, pe 9 iunie 1870 și a fost înmormântat în Colțul poezilor din Catedrala Westminster.

După un roman de Charles Dickens

Poveste despre două orașe

O istorisire despre
Revoluția franceză

Cuprins

1. Epoca.....	7
2. Vinăria	24
3. Cizmarul.....	32
4. Cinci ani mai târziu.....	41
5. O dezamăgire.....	49
6. Șacalul.....	59
7. Sute de oameni	65
8. Domnul marchiz la oraș.....	73
9. Marchizul la țară	80
10. Două promisiuni	92
11. Doi prieteni	99
12. Sentimentele lui Carton.....	109
13. John Barsad	120
14. Ecouri de pași	128
15. Cum înveți să uiți.....	134
16. Sosirea lui Darnay în Franța.....	139
17. Noua eră a Franței.....	143
18. Triumf	152
19. Noul proces al lui Darnay	155
20. Umbra devine consistentă	162
21. Se lasă întunericul	167
22. Cincizeci și doi.....	171
23. Împletitul ia sfârșit.....	177
24. Ecoul pașilor se stinge pe veci.....	184

Capitolul 1

Epoca

Era cea mai bună perioadă și cea mai năpăstuită, era epoca înțelepciunii și cea a ineptiei, era epoca credinței, dar și a scepticismului, era anotimpul luminii și al întunericului, era primăvara speranței și, totodată, a deznădejdiei, aveam tot ce ne trebuia și nu aveam de niciunele. Pe scurt, era atât de asemănătoare cu cea prezentă, încât o parte dintre autoritățile cele mai proeminente au insistat să fie prezentată, cu bune și cu rele, numai la gradul superlativ.

Pe tronul Angliei se afla un rege cu falca mare și o regină cu o mutră banală¹. Pe tronul Franței era un rege cu falca mare și o regină cu față frumoasă². În ambele țări, pentru mai-marii care vegheau asupra rezervelor de pâine și de pește ale statului, era clar ca bună ziua că lucrurile fuseseră stabilite pentru totdeauna.

Era anul Domnului o mie șapte sute șaptezeci și cinci. Coroana și poporul englez primiseră mesaje cu privire la un congres al supușilor britanici din America și, în mod bizar, aceste mesaje se

¹ George al III-lea și soția sa, Charlotte (n.tr.)

² Ludovic al XVI-lea și soția sa, Maria-Antoaneta (n.tr.)

dovediră importante. Franța se rostogolea încetișor la vale, tot făcând bani de hârtie pe care îi cheltuia. La îndrumarea păstorilor ei creștini, uneori se distra cu diverse lucruri omenești, cum ar fi condamnarea unui tânăr să i se taie mâinile, să i se smulgă limba cu cleștele și apoi să i se dea foc de viu, fiindcă nu voise să ingenuncheze în ploaie pentru a onora o procesiune de călugări murdari, pe care-i văzuse trecând departe.

În Anglia, noapte de noapte aveau loc în capitală atacuri ale unor tâlhari înarmați. La Turnham Green, primarul Londrei a fost nevoit să oprească în fața unui bandit și să se predea alaiului său. Prizonierii din temnițele Londrei se luau la bătaie cu paznicii, iar mai-marii legii puneau să se tragă în ei cu ghiulele și cu gloanțe. Toate astea, ca și altele similare, s-au petrecut în preajma anului 1775, în timp ce Soarta și Moartea își vedeau de treburile lor și cei doi fâlcoși, împreună cu cele două soții ale lor, una urâtă și alta frumoasă, făceau zarvă de la înălțimea drepturilor lor divine.

Într-o noapte de vineri, în noiembrie, drumul din Dover se așternea înaintea primului dintre personajele cu care ne vom întâlni în povestea aceasta. Același drum se așternea și în fața poștalionului care urca din greu dealul pe Shooter's Hill. De câte ori trăgea vizitiul hățurile, calul din față dădea supărat din cap și nega cu înverșunare că

putea trage trăsura la deal. De câte ori își zdrăngănea calul hățurile, pasagerul nostru tresărea, așa cum se cade unui pasager agitat și tulburat. O pâclă umedă și rece se întindea încet în valuri care se alergau unul pe celălalt, asemenea unei mări zbuciumate.

Alți doi pasageri, în afară de cel menționat mai devreme, se chinuiau să urce pe lângă poștalion. Toți trei erau înfofoliți până peste urechi și purtau cizme înalte. Niciunul dintre ei nu-și putea da seama cum arătau ceilalți doi și fiecare era ascuns sub la fel de multe straturi de haine. Pe vremea aceea, cei care călătoreau nu prea aveau încredere în nimeni, fiindcă oricine putea fi un tâlhar la drumul mare. Asta era în mintea omului de pază de pe poștalionul de Dover, în acea vineri noapte, din luna noiembrie a anului 1775, care urca dealul cocoțat pe băncuța lui din spate, cu ochii și cu mâna pe lada cu arme din fața lui, unde se afla o pușcă și șase sau opt pistoale încărcate, așezate peste un rând de pumnale.

Erau în situația în care toată lumea suspecta pe toată lumea și vizitiul nu avea încredere decât în cai. Când se oprea trăsura, se opreau și ceilalți, căci dacă vreunul dintre ei ar fi luat-o înainte prin întuneric, ar fi riscat să fie împușcat pe loc, ca bandit. După ce se mai opinti o dată, poștalionul ajunsese pe coama dealului. Caii se opriră să-și tragă

sufletul, iar omul de pază coborî să pună piedica la roată și să deschidă ușa pasagerilor.

- Joe! strigă vizitiul alarmat.
- Ce este, Tom?
- Parcă aud un cal la trap, Joe!
- Eu parcă aud unul la galop, Tom!
- Domnilor! În numele regelui, fiți atenți cu toții! Îi imploră și săltă trăgaciul puștii, așteptând.

Pasagerul nostru se afla pe scara trăsorii și dădea să intre. Ceilalți doi erau în spatele lui, gata să-l urmeze. Rămase cu piciorul pe treaptă, pe jumătate înăuntru, iar ceilalți jos, pe drum. Ciuliseră urechile și se uitau de la unii la alții. Vizitiul aruncă o privire înapoi, ca și omul de pază, gest pe care-l imită până și calul. Se așternu liniștea și răsuflarea cailor făcea trăsura să vibreze, ca într-o stare de agitație. Inimile pasagerilor băteau destul de tare și pulsul le era accelerat în expectativă.

- Hei! Tu! exclamă omul de pază. Stai că trag!

Galopul se opri deodată și se auzi o voce în ceață:

- Ăsta-i poștalionul de Dover?
- Nu e treaba ta ce e. Tu ce ești?
- Mergeți la Dover?
- Ce te interesează?
- Caut pe cineva.
- Pe cine?
- Pe domnul Jarvis Lorry.

Pasagerul nostru făcu semn că despre el era vorba. Omul de pază, vizitiul și ceilalți doi pasageri se uitară bănuitori la el.

- Stai pe loc, să nu trag din greșeală! Domnul cu numele de Lorry să răspundă!

- Ce s-a întâmplat? întrebă acesta, înainte să adauge cu un tremur în glas: Cine mă caută? Tu ești, Jerry?

- Da, domnule Lorry!

- Ce s-a întâmplat?

- A venit ceva pentru dumneavoastră, de la „T.&Co“.

- Domnule gardian, îl cunosc pe mesager, spuse domnul Lorry și coborî, ajutat de ceilalți doi pasageri, care intrară repede în trăsura și închiseră ușa după ei.

- Să sperăm. Hei, tu!

- Hei și tu! strigă Jerry.

- Vino încet, bine? Dacă ai vreun pistol la tine, să nu te văd că duci mâna la el, că-s iute foc și mai greșesc cu gloanțele. Hai să-ți vedem mutra!

Din ceață apărură silueta unui cal care se apropie de trăsura, spre pasagerul care-l aștepta.

- Pot să citesc hârtia?

O deschise la lumina felinarului și citi, mai întâi în gând, apoi cu voce tare: „Așteapt-o pe don'șoară la Dover“.

- Asta-i tot? Jerry, spune-le că răspunsul meu este: „Rechemat la viață“.

Jerry tresări.

- Cam ciudat, spuse el răgușit.

- Du-le acest răspuns ca să știe că am primit mesajul. Dă-i bice! Noapte bună!

Apoi deschise ușa și urcă în trăsură. De data asta, însoțitorii lui nu-l ajutară și se prefăceau că dormeau, ca să nu trebuiască să facă ceva în caz că era nevoie. Trăsura porni din nou și se afundă în ceață, la vale.

Mesagerul se întoarse agale, făcând popasuri dese pe la hanuri. Mesajul îl nedumirea așa de mult, încât își tot scotea pălăria ca să se scarpine în cap. Mergea la trap cu mesajul pe care trebuia să-l comunice paznicului de noapte din cușca de la ușa Băncii Tellson, care la rândul lui să-l transmită unor autorități mai înalte.

Banca Tellson revenea mereu în imaginile care i se perindau prin minte în poștalion, fiindcă în timp ce pasagerul care lucra la bancă tresărea cu ochii pe jumătate închiși, ferestrele și felinarele reflectate în geam se transformară în bancă, zgomotul hamurilor în zornăit de bani și comorile din subteranul băncii i se deschiseră în față. Toate erau la locul lor, așa cum le lăsase ultima oară.

Dar, cu toate că banca era mereu cu el și poștalionul tot acolo, un alt șir de gânduri săpa drum pe timpul nopții, fiindcă pasagerul pleca să dezgroape un om din mormânt. Era un bărbat de

șazece și cinci de ani pe care-l vedea ca o mulțime de chipuri identice și fiecare dintre capete era albit de timpuriu. Pentru a suta oară, călătorul nostru întreba arătarea:

- De când zaci îngropat?

Și răspunsul era același de fiecare dată:

- De aproape optsprezece ani.

- Ai abandonat orice speranță de a mai fi scos la lumină?

- De multă vreme.

- Știi că ești rechemat la viață?

- Așa am auzit.

- Bănuiesc că vrei să trăiești.

- Nu-s sigur.

- Vrei s-o vezi? Vrei să vii cu mine și s-o vezi?

Răspunsurile la această ultimă întrebare erau diferite și contradictorii. Uneori zicea: „Mai așteaptă! Întâlnirea cu ea m-ar putea ucide“. Alteori, venea cu o ploaie de lacrimi și suna așa: „Du-mă la ea!“ sau „N-o cunosc. Nu înțeleg“. După o astfel de discuție imaginară, pasagerul săpa în închipuire și scotea la lumină nefericita ființă. Apoi, ridicat din groapă, plin de țărână pe față și în păr, se transforma din nou în pământ. Călătorul tresărea atunci și cobora geamul ca să se răcorească.

Povestea asta se tot repeta și cuvintele îi răsunau în minte, la fel de clar ca oricare alte cuvinte

rostitute vreodată. Acum coborî geamul și se uită la soarele care răsărea.

- Optsprezece ani! murmură el. Să zaci îngropat de viu optsprezece ani!

Când ajunse la Dover, șeful de recepție al hotelului Royal George deschise ușa, ca de obicei.

- Domnule recepționar, pleacă vreo navă spre Calais mâine?

- Da, domnule, dacă e vremea bună. Doriți un pat?

- Nu până la noapte. Dar vreau o cameră și un bărbier.

- Da, domnule. Pe aici.

Dormitorul Concord era mereu rezervat pentru pasagerii poștalionului. În acea dimineață, în sala unde se servea micul dejun se afla un singur domn. Era îngrijit și meticulos, cu o perucă ciudată, foarte lipită de cap și făcută parcă din mătase sau din sticlă.

- Vreau să pregătiți toate cele necesare pentru o tânără domnișoară, îi spuse el ospătarului. Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta și s-ar putea să întrebe de domnul Jarvis Lorry sau de un domn de la Banca Tellson. Vă rog să mă anunțați.

- Da, domnule!

După ce termină micul dejun, domnul Lorry ieși să facă o tură pe plajă. Dover se ascundea printre stânci de calcar, ca un struț. Plaja era pustie